

патријаршијска библиотека и штампарија. Историјски назив за Војводину до 1860. године (када је прикључено Угарској) био је Војводство Србија и Тамишки Банат, а аустријски цар Фрањо Јосиф Први је носио титулу Велики војвода Војводства Србије. Задржао је и после 1860, а њу је понео и његов наследник цар Карло Први све до 1918, када се Хабзбуршко царство распало – наводи Димић и подсећа да је Српско војводство Војводина, упоредо са аутономијом добило и Устав за Војводину Српску. Као своје, преузело је државне симболе Кнежевине Србије и, према члану 12 Устава за Војводину Српску, за службену заставу узело српску народну црвено-плаво-белу тробојку и, као свој, грб Кнежевине Србије.

Те, 1848. године, није се водила само битка између једног малога и већинског народа, већ и против политике неравноправности и стављања малих народа у положај обесправљене „верске скупине“. Поуке и достигнућа ове епохе, упркос свему, одолеле су искушењима времена – закључује Жарко Димић.

Влада поводом јубилеја

Поводом обележавања 170. годишњице одржавања Мајске скупштине, када је проглашено оснивање Српске Војводине, 15. маја ове године одржана је свечана седница Покрајинске владе на којој је формиран буџетски фонд за обнову и развој Сремских Карловаца. Председник Покрајинске владе Игор Мировић рекао је да су Сремски Карловци важно место за историју српског народа, али и за његову будућност.

РАЈАЧИЋ ПУТУЈЕ КОД ЦАРА

Јосиф Рајачић, на челу српске депутације, је отпутовао у Инзбрук да цару Фердинанду V саопшти закључке Мајске скупштине, у присуству представника мађарске владе принца Естерхазија. Срби нису прихваћени као народ и остали су на нивоу верописповести, у потпуној зависности од Будимпеште. У Загребу је хрватска демократска струја, првенствено народњачка интелигенција и омладина, поздравила савез с војвођанским Србима, а одлуке Мајске скупштине прихватио је и Хрватски сабор, у којем је Јосип Јелачић изабран за бана, док га је на бански престо инсталирао сам патријарх Јосиф Рајачић.

Мировић је навео да ће већ од јуна бити обезбеђена средства из буџета Покрајинске владе, а у јануару из републичке.

"То ће омогућити да почнемо обнову и заштиту значајних објеката у Сремским Карловцима, али и већа улагања у образовање и развој туризма", рекао је Мировић новинарима након свечане седнице Покрајинске владе. Министар за културу и информисање Владан Вукосављевић рекао је да се на данашњи дан спојила велика енергија локалне самоуправе, по-

крајинске и републичке власти да се очува и гаји "велика слава Сремских Карловаца".

Он је нагласио да је чувена гимназија у Сремским Карловцима чинила основу елите српског народа у XIX веку, те да је улагање у Карловце "враћање дуга прошлим генерацијама, и прављање темеља за будуће генерације".

"Очекујем да ће ова велика енергија врло брзо почети да даје дугорочне резултате, а Министарство културе ће у томе бити веран савезник", рекао је Вукосављевић.

Председник општине Сремски Карловци Ненад Миленковић рекао је да ће 2018. година бити крупним словима записана у историји и битна колико и 1848. година.

"Оснивање буџетског фонда на данашњој седници представља велики корак и веома је значајно како за становнике наше општине, тако и за Србију", рекао је Миленковић.

Крчили пут у будућност

Свечана академија одржана је у Карловачкој гимназији уз присуство највиших представника покрајинске и републичке власти и цркве.

Мировић је казао да су идеје на којима је настала Српска Војводина уткане у колективно сећање српског народа, који и данас гаји иста начела слободе, равноправности и просперитета за све народе на територији Србије.

Војводина је показала модел складног живота свих народа који се у њој „преплићу“, поручио је Мировић те додао да ће Војводина наставити да иде путем ко-

јим је ишла када је основана, из поштовања према прошлости, али и из жеље за напретком у будућности.

"Политика заједништва и напора који ће довести до економског напретка је наш пут. Пут који је осветљен пре 170 година, и због кога знамо куда ходимо и какву будућност желимо", рекао је Мировић.

Изасланик председника Србије Никола Селаковић рекао је да је одржавање Мајске скупштине један од најважнијих догађаја у српској историји, који се дого-

Капела мира

дио захваљујући људима који су надрасли своје време и „крчили своје роду пут у будућност“.

Додао је да су Срби са друге стране Саве и Дунава вековима били одвојени од матице Србије, али су гајили осећај националне припадности и жељу за сједињењем.

"Снага предака и њихова мудрост лежала је у њиховој цркви и војсци. Срби су добро спознали значај очувања свих чинаца њиховог идентитета, а Мајска скупштина представља један од најзначајнијих демократских узлета дотадашње историје Србије", рекао је Селаковић. Он је истакао да је Српска Војводина, Војводина свих људи који живе и делају у миру и равноправности.

Министар културе и информисања Владан Вукосављевић рекао је да је Мајска скупштина природно настала на револуционарном таласу који је захватио Европу, као и да данас, када све више постављамо српски језик и писмо треба имати на уму да су се баш за права њиховог коришћења преци борили.

"Идеја Српске Војводине остала је као идеја српског ослобођења и слободе, као идеја равноправности, не само српског већ и других мањинских народа", рекао је Вукосављевић.

Министар је додао да српски народ зна високу цену слободе и очувања народног идентитета, те да зато поштује те исте вредности код других мањинских народа.

"Памћење прошлости помаже у сагледавању даљег пута, а догађај који данас обележавамо један је од поузданих путоказа", закључио је Вукосављевић.

Свечаној академији у гимназији у Сремским Карловцима присуствовали су и председница Народне скупштине Маја Гојковић, министар просвете Младен Шарчевић, патријарх Иринеј и председник САНУ Владимир Костић.

Изложба о Мајској скупштини

Председник Покрајинске владе Игор Мировић отворио је 13. маја ове године изложбу „Мајска скупштина 170 година касније“ у Галерији Матице српске, чију окосницу чини слика Павла Симића „Српска народна скупштина 1. маја 1848. године“.

Игор Мировић је нагласио, да је обележавање 170. годишњице Мајске скупштине, веома важан догађај, јер подсећа на, како је рекао, једно велико време и велике људе који су одредили пут целог нашег народа.

"Српска Војводина која је на Мајској скупштини формирана постала је заветна идеја свих Срба у Хабзбуршкој монархији. Историјска искушења кроз која је та идеја пролазила била су огромна, али упркос њима, 70 година касније, на Великој народној скупшти-

ни у Новом Саду, та идеја је постала стварност присаједињењем војвођанских области Краљевини Србији", изјавио је Мировић.

Драгоцено, визуелно сведочанство те велике идеје, како је рекао Мировић, је слика Павла Симића „Српска народна скупштина 1. маја 1848. године“.

"Ова слика је сведочанство рађања једне велике идеје и групни портрет не само њених најистакнутијих родоначелника, патријарха Јосифа

Жарко Димић

Српска Војводина Битка за Карловце 12. јун 1848.

Сремски Карловци

Рајачића, Ђорђа Стратимировића, епископа Никанора Грујића него и низа оних који ће ту идеју носити, чувати и сачувати, попут Светозара Милетића, Јована Ђорђевића, Стевана Владислава Каћанског и најзад самог Павла Симића", рекао је Мировић.

Зато је данас, како је рекао Мировић, када обележавамо 170 годишњицу Мајске скупштине, фокусирање пажње јавности на ову слику и њеног аутора, у оквиру целе изложбе веома важан догађај.

Министар културе и информисања Владан Вукосављевић изјавио је да је ова слика симбол трајања и дуге борбе једног народа за слободу, те да приказује пад и успон једног народа.

Слика Павла Симића „Српска народна скупштина 1. маја 1848. године“ је историјски документ нашег народа о најзначајнијем догађају XIX века, рекла је управница Галерије Матице српске Тијана Палковљевић Бугарски и захвалила се Покрајинској влади на сарадњи приликом реализације ове изложбе. ■

Света литургија у Сремским Карловцима